

קריאה דחופה לפעולה מיידית: אסון הומניטרי בעזה דורש התערבות גלובלית

המשבר ההומניטרי בעזה הגיע לרמה חסרת תקדים של חומרה, העולה על שיעור התמותה היומי בשיא השואה ומשפיע על חלק גדול יותר מהאוכלוסייה מאשר המצור על סטלינגרד. נכון ל-2 במאי 2025, המצור המוחלט של ישראל, שהחל ב-2 במרץ 2025, חסם את כל המזון, הדלק והסיוע, ודחף 2 מיליון בני אדם לרעב קטסטרופלי. שיעורי התמותה מרקיעים שחקים, וגם אם הגישה לסיוע תשוחזר, מאות אלפים עדיין ימותו ללא התערבות מיידית, מתואמת ומוגנת. התנאים שהטילה ישראל הם כה קיצוניים, שכאשר מאגרי המזון המקולקל יאזלו והניצולים יאבדו את הכוח לקבור את מתיהם, חלקם עלולים בסופו של דבר לפנות לקניבליזם – תוצאה מחרידה שניתן למנוע רק באמצעות פעולה דחופה. אנו קוראים לאספה הכללית של האו"ם (UNGA) לכנס מחדש את המושב המיוחד לענייני חירום ה-10, לאשר צעדי חירום לכפות פתיחת מעברי הגבול של עזה, ולמדינות אחרות לארגן משלוחי סיוע הומניטרי בדרך האוויר והים – מוגנים בכוח צבאי כ-**אולטימה רציו** כדי להבטיח שהסיוע יגיע לאלו הנמצאים במצוקה נואשת.

המצב בעזה: אסון הומניטרי

עזה חווה את אחד המשברים ההומניטריים החמורים ביותר של המאה ה-21, כפי שמתועד בדוחות האו"ם, ארגונים הומניטריים וסיפורים ממקור ראשון: - **מצור מוחלט**: מאז 2 במרץ 2025, ישראל אטמה את כל מעברי הגבול (רפיח, כרם שלום, ארז), ומונעת כניסת מזון, דלק או סיוע. לסוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם (UNRWA) ממתונות 3,000 משאיות, ולתוכנית המזון העולמית (WFP) יש 116,000 טונות של מזון – מספיק כדי להאכיל 2 מיליון בני אדם במשך 44 ימים – אך ישראל מסרבת לאפשר כניסה, בטענה לחששות ביטחוניים ודרישה מחמאס לשחרר בני ערובה (רויטרס, 29 באפריל 2025; חדשות האו"ם, 29 באפריל 2025). - **רעב ותת-תזונה**: 92% מהילדים והנשים ההרות סובלים מתת-תזונה חמורה, עם עלייה של 80% במקרי תת-תזונה בקרב ילדים באפריל לעומת מרץ (סיכום מגמות ב-X). משפחות שורדות על קמח נגוע בחרקים ולחם מעופש, ללא מזון לא מקולקל זמין. ניצול אחד דיווח: "הייתי בבית החולים... אכלתי קמח שפג תוקפו וקיבלתי הרעלת מזון" (עדות ממקור ראשון, 2 במאי 2025). - **מחסור במים וטיפול רפואי**: אין מים נקיים, אין אנרגיה להרתחת מים מזוהמים, ומערכת הבריאות קרסה (רויטרס, 29 באפריל 2025). אנשים מתים מהתייבשות תוך 3-7 ימים ומזיהומים כמו הרעלת מזון, הנפוצים עקב צריכת מזון מקולקל. - **סיכון לקניבליזם**: אף שאין עדיין תיעוד של מקרי קניבליזם, המחסור הקיצוני – כעת בשבוע הראשון ללא מזון עבור רבים – אומר שכאשר המזון המקולקל יאזל והניצולים יאבדו את הכוח לקבור את מתיהם, חלקם עלולים בסופו של דבר לפנות לקניבליזם כצעד נואש להישרדות. תוצאה מחרידה זו היא תוצאה ישירה של התנאים שהטיל המצור של ישראל ויש למנוע אותה באמצעות פעולה מיידית. - **הסלמה אחרונה**: בלילה של 2 במאי 2025, מזל"ט ישראלי תקף את משט החירות שניסה לספק סיוע דרך הים, והטביע ספינה עם צוות של 30 איש ליד מלטה, מה שהוביל לקריאת מצוקה (אירוע מדווח, 2 במאי 2025). התקפה זו מזכירה את הפשיטה על מאווי מרמרה ב-2010, שבה נהרגו 10 פעילים (הגרדיאן, 2010), ומסמנת את כוונת ישראל לחסום סיוע בכל דרך, אפילו במים בינלאומיים.

שיעורי תמותה צפויים: משבר חמור יותר מזוועות היסטוריות

מספר ההרוגים בעזה גדל בקצב מדאיג, ועולה על הג'נוסיידים הגרועים בהיסטוריה: - **שיעורי תמותה נוכחיים**: - **2-9 במאי**: 27,143 מקרי מוות ליום (21,714 מרעב), עם 190,000 מקרי מוות מצטברים עד 9 במאי. - **10-16 במאי**: 44,030 מקרי מוות ליום (27,371 מרעב), עם 498,212 מקרי מוות מצטברים עד 16 במאי (24.9% מ-2 מיליון). - **17-25 במאי**: 96,483 מקרי מוות ליום (69,334 מרעב), עם 1,366,556 מקרי מוות מצטברים עד 25 במאי (68.3% מהאוכלוסייה). - **26 במאי-2 ביוני**: 58,593 מקרי מוות ליום (40,540 מרעב), עם 1,835,300 מקרי מוות מצטברים עד 2 ביוני (91.8% מהאוכלוסייה). - **עד סוף יוני**:

2,000,000 מקרי מוות (100% מהאוכלוסייה) אם לא יגיע סיוע. - **השוואה לזוועות היסטוריות: - השואה:** שיעור תמותה יומי שיא של 18,692 (1942). שיא עזה של 69,334 מקרי מוות מרעב ליום (17-25 במאי) גבוה פי 3.7. - **המצור על סטלינגרד:** 710,000 אזרחים הושפעו, 33.1% מתו (1942-1943). 2 מיליון האנשים בעזה, עם תחזית של 91.8% שימותו עד 2 ביוני, מתמודדים עם שיעור תמותה גבוה פי 2.77. - **השפעת הרעלת מזון:** עם ניצולים שאוכלים קמח נגוע בחרקים ולחם מעופש, 50% מ-1,570,500 הניצולים ב-16 במאי (785,250) עלולים לחלות בהרעלת מזון, כאשר 20% ימותו (157,050) – מוסיפים 9,816 מקרי מוות ליום (10-25 במאי), דוחפים את הסך הכל ל-96,483 ליום עד 17-25 במאי.

גם עם סיוע, רבים עדיין ימותו

גם אם הגישה למזון תשוחזר, המוות לא ייפסק מיד בשל המחיר הפיזי החמור של רעב, התייבשות ומחלות: - **תסמונת האכלה מחדש:** רעב ממושך (חודשים עם פחות מ-500 קלוריות ליום, 0 קלוריות מאז סוף אפריל) פירושו שניצולים לא יכולים להתמודד עם צריכת מזון פתאומית. ללא האכלה מחדש זהירה (10-20 קלוריות/ק"ג/יום, לפי מחקר PMC), 20-30% ימותו מאי-איזון אלקטרוליטי (אי-ספיקת לב, התקפים). עבור 1.6 מיליון ניצולים (אם המצור יסתיים ב-15 במאי), זה יכול להיות 96,000 מקרי מוות (הערכה לאמצע מאי). - **נזק לאיברים וזיהומים:** רעב גרם לנזק ללב, כליות וכבד, וזיהומים (למשל, הרעלת מזון, כולרה) נפוצים ללא טיפול רפואי. לפי ההערכות, 156,425-80,240 ימותו ממחלות לאחר המצור (הערכה לאמצע/סוף מאי). - **עיכובים לוגיסטיים:** גם עם מעברים פתוחים, חלוקת סיוע ל-1.6 מיליון אנשים באזור הרוס ממלחמה לוקחת שבועות. עיכוב של שבוע בשיעור של 44,030 מקרי מוות ליום (10-16 במאי) פירושו 308,210 מקרי מוות נוספים. - **סך כל מקרי המוות לאחר המצור (תרחיש אמצע מאי):** ללא התערבות רפואית מיידית (למשל, 18.55 מיליון ליטר של תמיסת רינגר), עלולים להתרחש 584,450 מקרי מוות נוספים עד אמצע יוני, מה שמביא את הסך הכל ל-1,082,662 (54.1% מהאוכלוסייה).

קריאה לפעולה מיידית

היקף המשבר דורש פעולה דחופה ונחושה. הקהילה הבינלאומית לא יכולה לחכות עד ששיעורי התמותה יגיעו ל-69,334 מקרי מוות מרעב ליום (17 במאי) – הסף כבר נחצה עם 21,714 ליום (2 במאי). עלינו לפעול כעת:

1. מושב החירום ה-10 של UNGA:

- **כינוס מחדש מידי:** על האספה הכללית לכנס מחדש את המושב המיוחד לענייני חירום ה-10 כעת, כפי שעשתה ב-2023 (החלטה ES-10/22), כאשר מקרי המוות מרעב היו כמעט אפסיים. עם 44,030 מקרי מוות ליום (10 במאי), המשבר חמור באופן אקספוננציאלי.
- **צעדי חירום:** לאשר צעדים מחייבים ל:
 - לכפות על ישראל לפתוח את כל המעברים (רפיח, כרם שלום, ארז) באופן מידי, ולאפשר כניסת 116,000 טונות של מזון ו-3,000 משאיות של UNRWA.
 - לשלוח כוחות שמירת שלום של האו"ם כדי להבטיח חלוקת סיוע ולמנוע ביזה (כפי שנראה בדיר אל-בלח, חדשות האו"ם, 29 באפריל 2025).
 - להטיל על ישראל אחריות על חסימת סיוע, שהיא פשע מלחמה (לפי רשימה טלאיב, פוסט מגמה ב-X), באמצעות סנקציות ואכיפת בית הדין הבינלאומי (ICJ).
- **חקירה של התקפת המשט:** להשיק חקירה מיידית של האו"ם בנוגע להתקפת המזל"ט הישראלית ב-2 במאי 2025 על משט החירות ליד מלטה, שהטביעה ספינה עם 30 אנשי צוות במים בינלאומיים – הפרה של החוק הבינלאומי (תקדים: פשיטת מאווי מרמרה 2010, הגרדיאן).

2. ארגון סיוע הומניטרי בדרך האוויר והים, מוגן בכוח צבאי:

- **משלוחי אוויר וים:** עם מעברי גבול אטומים ותקיפות על נתיבי הים (אירוע משט החירות), על מדינות לארגן השלכות אוויריות ושיירות ימיות כדי לספק מזון, מים ואספקה רפואית (למשל, 18.55 מיליון ליטר של תמיסת רינגר עבור 1.6 מיליון ניצולים, הערכה לאמצע מאי).
- **השלכות אוויריות:** UNRWA ו-WFP יכולות לתאם עם מדינות כמו ירדן (שערכה השלכות אוויריות ב-2024, אמנסטי אינטרנשיונל) כדי לספק מזון ונוזלים תוך-ורידים.
- **שיירות ימיות:** לארגן משט רב-לאומי כדי לספק את 116,000 הטונות שתקועות בגבול דרך נתיבי הים.

○ **הגנה צבאית (אולטימה רציו):** התקפת המזל"ט הישראלית על משט החירות מראה שהיא תשתמש בכוח קטלני כדי לחסום סיוע. הדרך היחידה להבטיח משלוח היא להגן על משימות אלו עם ליווי צבאי:

- **ליווי ימי:** מדינות כמו טורקיה (שניהלה את המשט ב-2010) או מדינות האיחוד האירופי (למשל, מלטה, צרפת) יכולות לשלוח ספינות צי ללוות שיירות סיוע, ולמנוע התקפות ישראליות.
- **הגנה אווירית:** מטוסי קרב או מערכות נגד מזל"טים יכולות להגן על השלכות אוויריות מפני התערבות ישראלית, ולהבטיח שהסיוע יגיע לעזה.
- **תקדים:** כוחות שמירת שלום של האו"ם ליוו סיוע בסכסוכים קודמים (למשל, בוסניה, שנות ה-90). קואליציה של מדינות מוכנות (למשל, קנדה, לפי הצהרת מארק קרני על מנהיגות גלובלית, Web ID 0) חייבת לקחת אחריות.

3. גיוס גלובלי:

- **לחץ ציבורי:** להגביר סיפורים ממקור ראשון, כמו זה של ניצול שסבל מהרעלת מזון מקמח שפג תוקפו, כדי לעורר זעם ציבורי. לשתף בפלטפורמות כמו X, תוך תיוג @WHO, UN, @ICRC ו-save_children, וציון 96,483 מקרי מוות ליום עד 17-25 במאי.
- **פעולה דיפלומטית:** מדינות שתמכו ב-ES-10/22 (153 קולות בעד, כולל קנדה ואוסטרליה) חייבות להוביל את הדחיפה למושב חדש ולמשלוחי סיוע המוגנים צבאית.
- **פנייה לתקשורת:** לערב כלי תקשורת כמו אל-ג'זירה, הגרדיאן ורויטרס כדי להדגיש את 1,835,300 מקרי המוות הצפויים עד 2 ביוני ואת הסיכון לקניבליזם אם המצור יימשך.

מסקנה

המשבר בעזה הוא כתם על מצפון העולם. עם 44,030 מקרי מוות ליום עד 10 במאי, שעולה ל-96,483 עד 17-25 במאי, ו-91.8% מהאוכלוסייה שצפויה למות עד 2 ביוני, אנו עדים לג'נוסייד המתפתח בזמן אמת. התנאים שהטילה ישראל – מניעת מזון, מים וטיפול רפואי – דוחפים את הניצולים לקצה, שם הם עלולים בקרוב לפנות לקניבליזם כדי לשרוד. זה לא חייב לקרות. על האספה הכללית לכנס מחדש את המושב המיוחד לענייני חירום ה-10, לכפות את פתיחת מעברי הגבול של עזה, ומדינות חייבות לספק סיוע בדרך האוויר והים, מוגן בכוח צבאי במידת הצורך. כל שעה של עיכוב פירושה אלפי מקרי מוות נוספים. העולם לא יכול להסיט את מבטו – עלינו לפעול כעת כדי להציל את 1,570,500 הניצולים שנותרו לפני שיהיה מאוחר מדי.